

ODPADY V OBCE

Branislav Moňok

OBEC a komunálne odpady

Za nakladanie s komunálnymi odpadmi, ktoré vznikli na území obce, a s drobnými stavebnými odpadmi, ktoré vznikli na území obce, zodpovedá OBEC (§ 39 ods. 2 zákona 223/2001 Z. z.)

Komunálny odpad môžeme rozdeliť na:

1. odpad z domácností vznikajúci pri činnosti fyzických osôb, pričom za tento odpad sa považuje aj odpad z nehnuteľností slúžiacich fyzickým osobám na individuálnu rekreáciu a z garáží,
2. odpad podobných vlastností a zloženia ako podľa odseku 1, ktorého pôvodcom je každá právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ, okrem odpadov vznikajúcich pri bezprostrednom výkone činností tvoriacich predmet podnikania alebo činnosti tejto osoby,
3. odpady vznikajúce v obci pri čistení verejných komunikácií a priestranstiev, ktoré sú majetkom obce alebo v správe obce a taktiež pri údržbe verejnej zelene vrátane parkov a cintorínov a ďalšej zelene na pozemkoch právnických osôb, fyzických osôb a občianskych združení.

Legislatíva

Zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch...

§ 18 Spoločné ustanovenia

(3) Zakazuje sa

- a) uložiť alebo ponechať odpad na inom mieste ako na mieste na to určenom v súlade s týmto zákonom,
- b) zneškodniť odpad alebo zhodnotiť odpad inak ako v súlade s týmto zákonom,
- c) zneškodniť odpad vypúšťaním a vhadzovaním do vodného recipienta,
- m) zneškodňovať biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad a z parkov vrátane odpadu z cintorínov a z ďalšej zelene na pozemkoch právnických osôb, fyzických osôb a občianskych združení, ak sú súčasťou komunálneho odpadu (od 1. januára 2006)

Legislatíva a triedený zber

§ 19 Povinnosti držiteľa odpadu

(1) Držiteľ odpadu je povinný

- b) zhromažďovať odpady utriedené podľa druhov odpadov a zabezpečiť ich pred znehodnotením, odcudzením alebo iným nežiaducim únikom,
- c) zhromažďovať oddelene nebezpečné odpady podľa ich druhov, označovať ich určeným spôsobom a nakladať s nimi v súlade s týmto zákonom a osobitnými predpismi.

(2) Pôvodca odpadu a obec sú okrem povinností podľa odseku 1 povinní vypracovať a dodržiavať schválený program (POH)...

(7) Držiteľ odpadu je oprávnený odovzdať odpad aj inej osobe, ak ide o odpad vhodný na využitie v domácnosti ako materiál, palivo alebo iná vec určená na konečnú spotrebu. Konečnou spotrebou sa rozumie spotreba, v dôsledku ktorej vznikne komunálny odpad.

Legislatíva a triedený zber

§ 39 Nakladanie s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi

(3) Obec je okrem povinností podľa § 19 ods. 1 a 2 povinná zavedením vhodného systému zberu odpadov

- a) zabezpečiť alebo umožniť zber a prepravu komunálnych odpadov vznikajúcich na jej území na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia v súlade s týmto zákonom vrátane zabezpečenia zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálnych odpadov v obci a zabezpečenia priestoru, kde môžu občania odovzdávať oddelené zložky komunálnych odpadov v rámci separovaného zberu,
- b) zabezpečiť podľa potreby, najmenej dvakrát do roka, zber a prepravu objemných odpadov na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia, oddelene vytriedených odpadov z domácností s obsahom škodlivín a drobných stavebných odpadov.

Legislatíva a triedený zber

(4) Obec upraví podrobnosti o nakladaní s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi všeobecne záväzným nariadením.

(5) **Pôvodca** komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov **je povinný** nakladať alebo inak s nimi zaobchádzať v súlade so všeobecne záväzným nariadením obce. Tiež je povinný:

- a) **zapojiť sa do systému zberu** komunálnych odpadov v obci,
- b) užívať zberné nádoby **zodpovedajúce systému zberu** komunálnych odpadov v obci,
- c) **ukladať komunálne odpady** alebo ich oddelené zložky a drobné stavebné odpady na účely ich zberu **na miesta určené obcou** a do zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálnych odpadov v obci.

(14) **Obce sú povinné zaviesť separovaný zber papiera, plastov, kovov, skla a biologicky rozložiteľných odpadov; týmto nie je dotknutá povinnosť obce podľa odseku 3 písm. b). (od 1. januára 2010)**

Triedený zber môžeme rozdeliť

Povinný zber

- **opotrebovaných batérií a akumulátorov** (§ 41 a príloha č.7 zákona o odpadoch),
- **odpadových olejov** (§ 42 zákona o odpadoch),
- **objemných odpadov** (§ 39 ods. 3 písm. b) zákona o odpadoch)
- **drobných stavebných odpadov** (§ 39 ods. 3 písm. b) zákona o odpadoch),
- **oddelene vytriedených odpadov z domácností s obsahom škodlivín** (§ 39 ods. 3 písm. b) zákona o odpadoch),
- **biologicky rozložiteľných odpadov zo zelene** (§ 18 ods. 3 písm. m) zákona o odpadoch),
- **elektroodpadov z domácností** (§ 54a až § 54h zákona o odpadoch).

Triedený zber môžeme rozdeliť

Nepovinný zber

1. papier,
2. plasty,
3. kovy,
4. sklo,
5. biologicky rozložiteľný odpad (všetok BRKO, aj kuchynský a reštauračný),
6. viacvrstvové kombinované materiály,
7. textil,
8. opotrebované pneumatiky.

Body 1 až 5 bude od 1.1.2010 povinné zbierať!

Zloženie odpadu v SR

Tabuľka: Hmotnostné zloženie tuhého komunálneho odpadu v jednotlivých mestoch podľa typu zástavby uvedené v percentách

	Palárikovo IBV	Palárikovo M	Palárikovo M	Palárikovo M	Palárikovo M	Palárikovo M
Biodpad						0,4
P					1,2	1,2
			4,8	5,2	6,4	
		1,0	1,6	2,8	3,1	
	0,8	1,8	0,2	0,5	0,3	
	-	14,8	-	2,7	2,8	1,5
Suma	0,8	-	-	-	-	-
PET fľaše	-	-	1,7	0,9	1,1	1,7
Ostatný odpad	13,7	8,3	4,1	5,65	8,2	12,7
Spolu	100	100,6	99,8	99,0	100,3	100,4

**VYŠE 80 %
BY SME EŠTE VEDELI VYUŽIŤ**

Podmienky separovaného zberu

Pravidlá pre zberné nádoby

- v IBV pre každý rodinný dom / skupinu rodinných domov:
 - zabezpečiť zberné nádoby alebo vrecia
 - donášková vzdialenosť nesmie prekročiť **30 m**
- pre zástavbu bytových domov (KBV):
 - zabezpečiť zberné nádoby dostatočného objemu
 - nádoby ma triedený zber sa musí nachádzať všade tam, kde sú zberné nádoby na zmesový odpad.
 - maximálna donášková vzdialenosť do **100 m** (optimum cca 50 m)
- mechy a zberné nádoby musia byť výrazným a ľahko zrozumiteľným spôsobom vyznačené a s popisom, čo sa do nich môže ukladať a čo nie
- je nevyhnutné zabezpečiť pravidelný odvoz vytriedených surovín

Aktivity na predchádzanie čiernych skládok

- **Stavebný odpad, veľkoobjemový odpad a nebezpečný odpad,**
- **Biologický odpad,**
- **Vytriedené zložky KO,**
- **Garáže,**
- **Záhradkárske osady,**
- **Neporiadok pri kontajneroch,**
- **Voľne pohodený odpad v prostredí,**
- **VZN o KO a DSO,**
- **Poplatky za KO a DSO,**
- **Informačná kampaň**

Zlepšenie kvality a kvantity zberu

- ❖ Správna voľba systému oddeleného zberu
- ❖ Optimalizácia rozmiestnenia nádob
- ❖ Optimalizácia frekvencie zvozu
- ❖ Finančná motivácia
- ❖ Kontrola pri zvoze
- ❖ Osveta a komunikácia
- ❖ Nádoby na požiadanie
- ❖ Zberné dvory

Informačná kampaň

Zapojme obyvateľov od tvorby projektu až po jeho realizáciu

- výber systému
- vyseparované zložky
- umiestnenie kontajnerov
- cyklickosť odvozu
- zriadenie školských ekohliadok
- distribúcia informačných materiálov
- brigády
- súťaže

- Musíme informovať o:**
- prínose separovaného zberu odpadov
 - zavedenom systéme
 - zbieraných surovinách
 - otváracích hodinách
 - možnostiach znižovania množstva odpadu
 - existujúcich bazároch, antikvariátoch...
 - výsledkoch
 - vyskytujúcich sa chybách

Cieľom informačnej kampane v odpadovom hospodárstve je dosiahnutie vedome pozitívneho správania obyvateľstva.

**...nech sú všetky naše problémy
začiatkom nových, lepších riešení...**

Branislav Moňok

e-mail: monok@priateliazeme.sk
mobil: 0904 124 726

Priatelia Zeme - SPZ
P.O.BOX H-39, 040 01 Košice
tel./fax: 055 / 677 1 677
e-mail: spz@priateliazeme.sk
www.priateliazeme.sk/spz